

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6C/118/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211575
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5113211575.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyňi F. P., X.. XX. XX. XXXX, L. Z. S. XXX, v konaní o zaplatenie 422,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 422,- eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 430,- eur od 13. 09. 2010 do 29. 11. 2010, 6 %-ný ročný úrok zo zmenkovej sumy 430,- eur od 13. 09. 2010 do 10. 05. 2011, zo sumy 425,- eur od 11. 05. 2011 do 19. 06. 2011, zo sumy 422,- eur od 20. 06. 2011 do zaplatenia a zmenkovú odmenu 1,43 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Písomným návrhom, doručeným súdu dňa 28. 03. 2013, sa navrhovateľ domáhal voči odporkyňi zaplatenia zmenkovej sumy 422,-eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 430,- eur od 13. 09. 2010 do 10. 05. 2011, zo sumy 425,- eur od 11. 05. 2011 do 19. 06. 2011 a zo sumy 422,- eur od 20. 06. 2011 do zaplatenia, úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 430,- eur od 29. 11. 2010 do 10. 05. 2011, zo sumy 425,- eur od 11. 05. 2011 do 19. 06. 2011 a zo sumy 422,- eur od 20. 06. 2011 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1,43 eura a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 22. 12. 2009 na zmenkovú sumu 430,- eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 13. 09. 2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Odporkyňa po predložení zmenky k zaplateniu doposiaľ uhradila iba časť zmenkovej sumy vo výške 8,- eur a preto navrhovateľ žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie č. 861/2007“), odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť uplatnený nárok.

Odporkyňa sa k návrhu na začatie konania nevyjadrila.

O tomto nároku navrhovateľa súd prvýkrát rozhodol rozsudkom zo dňa 19. 12. 2013, č. k. 6C/118/2013-72, ktorým návrh v celom rozsahu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Na základe odvolania navrhovateľa vo veci rozhodoval Krajský súd v Žiline, ktorý rozsudkom zo dňa 28. 04. 2015, č. k. 13Cob/82/2014-107, rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd ustálil, že zo zmenky predloženej navrhovateľom jednoznačne vyplýva doba splatnosti,

pretože obsahuje údaj „zaplatím pri predložení“ za zmenku splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z čl. I § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju bolo možné podľa čl. 1 § 34 ods. 1 tohto zákona v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Uviedol, že na riadne uplatnenie nároku na zaplatenie zmenkovej pohľadávky s príslušenstvom navrhovateľovi postačuje predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností, ktoré navrhovateľ podal v čl. 8 návrhu na uplatnenie pohľadávky. Takisto ustálil, že neboli naplnené predpoklady pre vykonanie dôkazov nad rámec dôkazných návrhov účastníkov konania podľa ustanovenia § 120 ods. 1 O. s. p., pretože navrhovateľ jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky a uviedol, že nie je pôvodným majiteľom zmenky, ale je indosatárom. Zdôraznil, že predmetom navrhovateľom uplatneného nároku nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporkyňa ako spotrebiteľka, vzniesla voči majiteľovi zmenky námietky, že k indosácii došlo na jej škodu, alebo ak by podala relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy prípadne zmenky, čo by však musela v konaní zároveň preukázať. Krajský súd vyslovil názor, že ani dlžníkov, ktorí sú spotrebiteľmi, nie je možné vyňať z pôsobnosti ustanovenia § 17 zákona zmenkového a šekového, najmä ak takýto dlžníci žiadne relevantné námietky týmto ustanovením predpokladané v konaní voči indosatárovi zmenky neuplatnili. Bez relevantných námietok dlžníka, aj keď je tento spotrebiteľom, je výklad, ktorý smeruje k prelomeniu zásad stanovených v § 17 zákona zmenkového a šekového, v nesúlade s vysloveným znením tohto ustanovenia. Uložil okresnému súdu v novom konaní posudzovať nielen nárok na zaplatenie zmenkovej sumy, ale takisto sa zaoberať dobou úročenia zmenky podľa ustanovenia § 48 a § 49 zákona č. 191/1950 Zb. a dôsledne sa vyjadriť k zmenkovému úroku 0,25 % denne dojednanému podľa § 5 ods. 1 tohto zákona a jeho výšku posúdiť.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V súlade s citovaným ustanovením súd vo veci opätovne rozhodol pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu. Vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci nie je pre rozhodnutie súdu potrebné nariadiť ústne pojednávanie, súd podľa článku 5 ods. 1 nariadenia rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, jeho verejným vyhlásením dňa 18. 08. 2015, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 06. 08. 2015.

Vzhľadom k tomu, že zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia ako aj platobné miesto sa nachádzajú na území Slovenskej republiky a účastníci si voľbu iného rozhodujúceho práva nedohodli, ich vzájomné majetkové vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb.. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 191/1950 Zb., úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky. Podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesť percentové úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Navrhovateľ si voči odporkyňi uplatnil nárok na základe predloženej vlastnej zmenky zo dňa 22. 12. 2009, ktorú vystavila odporkyňa v prospech pôvodného majiteľa zmenky POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom v Bratislave. Odporkyňa v zmenke vyhlásila, že pri predložení v lehote 4 rokov od jej vystavenia zaplatí spomínanej obchodnej spoločnosti zmenkovú sumu vo výške 430,-eur spolu s 0,25 % úrokom denne od 13. 09. 2010. POHOTOVOSTĚ, s. r. o. indosamentom previedla všetky práva zo zmenky na obchodnú spoločnosť CD Consulting, s. r. o., čím sa navrhovateľ stal vecne aktívne legitimovaným na uplatnenie nárokov vyplývajúcich zo zmenky.

V súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu súd vychádzal zo skutočnosti, že predložená zmenka, vystavená na videnie, je zmenkou platnou, pričom jej splatnosť nastala dňom 29. 11. 2010, kedy bola predložená odporkyňi na zaplatenie. Aj keď to navrhovateľ v návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia výslovne neuviedol, dátum predloženia zmenky odporkyňi vyplýva jednak zo začiatku úročenia uplatneným zákonným 6 % úrokom, ako aj z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s. zo dňa 22. 02. 2011, sp. zn. SR 14948/10, ktorý prejednával nárok právneho predchodcu navrhovateľa voči odporkyňi z predmetnej zmenky. Vzhľadom na abstraktný charakter zmenkového vzťahu vyjadrený v § 17 zákona č. 191/1950 Zb. spočívajúci v tom, že všetky záväzky plynúce zo zmeny sú úplne oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k ich vzniku, nemal súd pochybnosti o nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku odporcu. Odporkyňa počas konania nevzniesla žiadne námietky, že pôvodný majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na jej škodu, resp. že indosamentom zmenky došlo k nepoctivému nadobudnutiu zmenky navrhovateľom na škodu odporkyne.

Zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti na platnú vlastnú zmenku, to znamená, že je z nej zrejmé, že ide o zmenku, obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú zmenkovú sumu zaplatiť, údaj miesta, kde sa má platiť, označenie toho, komu sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis jej vystaviteľa. Z takto vystavenej zmenky vznikla odporkyňi povinnosť platiť majiteľovi zmenky zmenkovú sumu s príslušenstvom a to ku dňu jej predloženia 29. 11. 2010. Zmenka znela na sumu 430,- eur, pričom odporkyňa do podania návrhu na začatie konania uhradila 8,-eur - z bodu 7.4.1 a 7.4.2 návrhu totiž vyplýva, že dňa 10. 05. 2011 bola uhradená čiastka 5,-eur a dňa 19. 06. 2011 čiastka 3,-eurá. Na základe toho súd návrhu vyhovel v časti o zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 422,-eur. Okrem zmenkovej sumy si navrhovateľ uplatnil aj zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne zo sumy 430,-eur od 13. 09. 2010 do 10. 05. 2011, čo predstavuje 258,-eur, zo sumy 425,-eur od 11. 05. 2011 do 19. 06. 2011, čo predstavuje 42,50 eur a zo sumy 422,-eur od 20. 06. 2011 do zaplatenia. Nakoľko zákon umožňuje pri zmenke splatnej na videnie vystaviteľovi ustanoviť úročenie zmenkovej sumy a súčasťou zmenky je údaj o zmenkových úrokoch 0,25 % denne od 13. 09. 2010, súd priznal navrhovateľovi 0,25 % denné zmenkové úroky od 13. 09. 2010, ale len do 29. 11. 2010, nakoľko konečným termínom pre beh dohodnutých zmenkových úrokov je deň splatnosti zmenky. Ak nie je zmenka včas zaplatená, môže jej majiteľ po splatnosti vykonať postih proti vystaviteľovi podľa

§ 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. , t. j. môže postihom žiadať zmenkovú sumu s úrokmi ak boli dojednané, 6 % úroky odo dňa splatnosti zmenky, trovy protestu a ostatné trovy a odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške. Potom okamih splatnosti zmenky, v danom prípade okamih predloženia zmenky odporyni, je posledným dňom úročenia zmenkovej sumy dohodnutými zmenkovými úrokmi, pričom po splatnosti zmenky vzniká jej majiteľovi právo postihom žiadať len 6 % úroky zo zmenkovej sumy. Koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno stanoviť ľubovoľne a tak, aby bol situovaný do doby po splatnosti zmenkovej pohľadávky. Skutočnosť, že zákon č. 191/1950 Zb. v ustanovení § 5 ods. 1 umožňuje úročil len zmenku splatnú na videnie alebo na určitý čas po videní, neznamená, že zmenkovú sumu pri tzv. fixnej zmenke, ktorá je splatná v konkrétny deň, nie je možné úročiť. V takom prípade zákon počíta s tým, že suma dohodnutých úrokov bude súčasťou zmenkovej sumy, lebo pri určenom dni splatnosti zmenky je možné dohodnutý úrok vyčíslieť a pripočítať ho k istine. Pokiaľ teda zákon zakazuje úročenie zmenkovej sumy pri fixnej zmenke, ktorej splatnosť je dopredu daná, čím vylučuje nárok majiteľa zmenky na dohodnuté zmenkové úroky aj po splatnosti zmenky, je možné konštatovať, že takýto zákaz sa vzťahuje aj na vistazmenku. Iným výkladom by došlo k bezdôvodnému zvýhodňovaniu zmeniek, ktoré sú úročené oproti ostatným zmenkám. Na základe uvedeného súd priznal navrhovateľovi dohodnuté zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne odo dňa vystavenia zmenky do jej splatnosti. V časti, pokiaľ navrhovateľ žiadal priznať zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne aj za obdobie od 29. 11. 2010 do zaplatenia, súd v tejto časti návrh, ako nedôvodný, zamietol.

Návrh navrhovateľa bol dôvodný aj v časti, pokiaľ si uplatnil zákonné úroky podľa § 48 ods. 1 bod 2 zákona č. 191/1950 Zb. a navrhovateľovi priznal 6 %-né ročné úroky zo sumy 430,-eur od 13. 09. 2010 do 10. 05. 2011, zo sumy 425,-eur od 11. 05. 2011 do 19. 06. 2011 a zo sumy 422,-eur od 20. 06. 2011 do zaplatenia. Zákonné úroky okamihom splatnosti zmenky na seba preberajú uhradzovaciu funkciu od dohodnutých zmenkových úrokov, čím nie je dotknutá požiadavka majiteľa zmenky na úročenie pohľadávky až do okamihu jej zaplatenia. V zmysle citovanej právnej úpravy súd priznal navrhovateľovi aj uplatnenú zmenkovú odmenu vo výške 1,43 eur, jednu tretinu percenta zmenkovej sumy 430,-eur.

Náhradu trov si uplatnil len navrhovateľ, ktorý mal však v konaní iba čiastočný úspech. Ku dnu rozhodnutia (§ 154 ods. 1 O. s. p.) predstavoval totiž ním uplatnený nárok na zmenkový úrok 1 905,15 eur, ale tieto mu boli priznané iba vo výške 83,85 eur (zo sumy 430,-eur od 13. 09. 2010 do 29. 11. 2010 vo výške 91,25 % ročne, čo je 0,25 % denne). Potom aj keď v ostatnej časti súd návrhu vyhovel, úspech odporkyne prevyšil úspech navrhovateľa, a preto súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.